

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження, викладені у звіті експертної групи
«Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми 34502 Біологія,
рівень вищої освіти Доктор філософії, спеціальність 091 – Біологія»

Перш за все маємо констатувати, що співпраця з експертною групою була високопрофесійною, змістовною й продуктивною. Ми щиро вдячні експертам за ґрунтовне обговорення різнопланових питань і розуміння сильних сторін ОНП з підготовки докторів філософії зі спеціальності «Біологія» в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Безперечно, надані рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОНП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей ОНП і побажань різних груп стейкхолдерів. Водночас з цим, ми маємо надати певні коментарі і висловити заперечення щодо окремих позицій звіту:

| Критерій | Звіт Експертної групи | Коментар Університету |
|-------------------|---|---|
| II. Резюме | <p>Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення. Незначна інертність в процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Помірно невисока активність різних груп стейкгодерів в процесі переогляду програми. Рекомендуємо посилити роботу зі всіма категоріями стейкгодерів (здобувачі, НПП, роботодавці, академічна спільнота, випускники), шляхом їх регулярного усного, письмового або online опитування. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті не містить чітких описів процедур забезпечення якості освіти, що потребує доповнення існуючих прогалин. Рекомендуємо переглянути освітню складову ОНП щодо кількості кредитів, виокремлених на здобуття мовних компетентностей, зокрема іноземної мови та збільшити кількість аудиторних годин до 25% від загального освітнього навантаження, визначеного для дисципліни. Рекомендуємо створити силабуси, розробити та імплементувати положення про визнання результатів неформальної освіти, що дозволить підвищити студентоцентрованість програми. Також слід розробити та імплементувати</p> | <p>1. Зауваження щодо «незначної інертності у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти» є незрозумілим і більш ніж дивним. Незрозуміло де ЕГ знайшла «інертність у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти» В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, який з 2012 року є одним із визнаних лідерів ЗВО України в питаннях розбудови системи забезпечення якості на засадах Європейських стандартів і рекомендацій. Пропонуємо зняти зауваження як таке що не відповідає дійсності.</p> <p>2. Зауваження щодо низької активності у роботі з різними категоріями стейкхолдерів також вважаємо не достатньо обґрунтованим. Експерти були проінформовані, що тільки на рівні ННЦ «Інститут біології і медицини» укладено близько 70 договорів про співпрацю в освітній і науковій діяльності, серед яких договори з різними установами Національної академії наук України, окремі представники яких викладають загальні і вузькофахові дисципліни. Наявні договори також свідчать про нашу активну співпрацю з державними і приватними</p> |

| | | |
|--|--|---|
| | <p>положення про гаранта ОНП, яке дасть йому реальні важелі впливу на формування освітньої програми.</p> | <p>підприємствами, де по закінченню свого навчання працюють за фахом наші випускники. Роботодавці беруть участь у обговоренні питань щодо якості підготовки аспірантів, про що також наведено у звіті експертів. У розділі Звіту Критерій 6, п.3 і п.4. експерти підтверджують, що в Інституті робота з роботодавцями організована на достатньо високому рівні. Це принципово важливий аргумент, що підтверджує ефективну взаємодію з роботодавцями. Головний акцент у комунікації з роботодавцями робиться на ґрунтовному живому (!) спілкуванні, яке було, є і завжди буде найбільш інформативним і ефективним. Можна погодитись з тим, що випускники аспірантури, які працюють поза межами університету, не часто беруть активну участь у обговоренні питань підготовки аспірантів, що обумовлено різними причинами. Однак випускники аспірантури, які працюють в університеті, безумовно (за замовченням) є активними учасниками освітнього процесу і обов'язково беруть участь у обговоренні програм підготовки фахівців на всіх рівнях вищої освіти. Найбільш активними у цій роботі є випускники-члени Ради молодих учених, на що також звертають свою увагу експерти. Можливо наявні незначні недоліки у роботі з випускниками і роботодавцями ніяким чином не впливають на високо якісну підготовку здобувачів докторів філософії, на їх власну освітню і наукову траєкторію та їх майбутнє працевлаштування.</p> <p>3. Експертна група не зовсім адекватно сформувала своє уявлення щодо «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу». Київський національний університет імені Тараса Шевченка почав реформувати свою систему забезпечення якості освіти на основі Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ще у редакції 2005 року) одним із перших в Україні (2011 рік: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_o</p> |
|--|--|---|

sv.doc). Надалі були розроблені новаторське для України Положення про організацію освітнього процесу із окремими розділами про затвердження освітніх програм і про систему забезпечення якості (2018 рік: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) і Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (2019 рік: <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Документ 2019 року, з яким ознайомилася ЕГ, містить всю необхідну інформацію щодо структури системи забезпечення якості освіти в Університеті, розподілу відповідальності та прав, базових принципів тощо. Наведений у тому документі перелік процедур окреслював коло питань регуляторні норми щодо яких потребують перенесення (з певною уніфікацією формату викладу) із інших (чинних) документів до даного положення, з перетворенням його таким чином на кодекс забезпечення якості. Ця робота триває, Вчена рада Університету своїм рішенням від 03.06.2020 року схвалила включення 130 процедур до нової редакції цього Положення, яке буде опубліковане одночасно із скасуванням дії норм відповідних раніше чинних документів. Таким чином твердження про «прогалини» у системі забезпечення якості університету не відповідає дійсності. Стверджуємо що в Україні мало знайдеться ЗВО у яких питання внутрішнього забезпечення якості врегульовані на такому ж рівні. **Інноваційність діяльності Університету за цим критерієм ніким не може бути поставлена під сумнів.**

4. Рекомендації щодо зміни кількості кредитів, виокремлених на здобуття мовних компетентностей, зокрема іноземної мови, а також побажання експертів щодо збільшення кількості аудиторних годин до 25% є дискусійними.

Якщо говорити про мовні компетентності, то надані рекомендації певним чином ґрунтуються на окремих побажаннях випускників і роботодавців. Тим не менш, багаторічний досвід свідчить, що базова підготовка з іноземних мов в ННЦ «Інститут біології і медицини» є достатньою для успішного виконання ОНП і подальшої професійної діяльності, у тому числі у закордонних наукових і освітніх закладах. Високий рівень соціальних навичок відмічають експерти у Критерії 2, п.6. Окрім того в університеті додатково щорічно працюють мовні курси, на яких як викладачі, так і аспіранти можуть підвищити свою кваліфікацію щодо володіння іноземними мовами, про що проінформовані експерти.

Окрім того, маємо більш ніж вагомні сумніви щодо необхідності збільшення частки всіх навчальних занять (поняття «аудиторні години» є сленгом не унормованим чинним законодавством) до 25%. Навчання на 3 рівні вищої освіти передбачає найвищий рівень автономності здобувачів – фахівець який нездатний організувати свою самостійну роботу належним чином навряд чи здатен виконати освітню і наукову компоненти ОНП за рівнем доктора філософії. Університет, користуючись своєю автономією щодо самостійного визначення розподілу годин і змістовної частини освітніх компонент (роблячи акцент в першу чергу на самостійну роботу аспірантів з освітнього і наукового напрямку та контроль її успішності), прийняв рішення що частка навчальних занять за цим рівнем має складати (в залежності від складності дисципліни) від 15% до 25%. Жодних підстав для перегляду цього рішення за час реалізації ОНП третього рівня не виникало.
Пропонуємо зняти рекомендацію.

5. Рекомендація що розробки силабусів замість робочих програм викликає певний когнітивний дисонанс, тому що «силабус» і «робоча програма» є семантично рівнозначними! Всі освітні програми, за

якими навчаються аспіранти ННЦ «Інститут біології і медицини», розроблені з урахуванням відповідно принципів і критеріїв студентоцентрованості (див. Звіт, Критерій 4, п. 1) та інших вимог. Маємо звернути увагу, що Рішенням Вченої ради від 30 червня 2017 року у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка були запроваджені у освітній процес ряд нових форм документів (опис освітньої програми, форма робочої навчальної програми дисципліни, форма представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників тощо) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf. Запроваджена нова форма робочої програми навчальної дисципліни (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf) містить всі інформаційні блоки, властиві силабусам (вона розроблялася із врахуванням типових форм силабусів європейських університетів) крім назви. **У зв'язку з викладеним вказана рекомендація не може бути прийнята у якості зауважень, які знижують загальну оцінку щодо якості ОНП і підготовки здобувачів доктора філософії в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Понад те її реалізація спричинить нічим не виправдану додаткову бюрократизацію роботи викладачів.**

6. Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо нерегульована. На цей час в Україні відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної і інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет на цей час займає у цьому питанні принципову позицію і не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством. Згідно Закону України Про освіту (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у порядку, визначеному законодавством». Таким чином ЗВО позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно, що підтверджується практикою імперативного (без врахування точки зору ЗВО) встановлення МОН різних правил щодо визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти (магістра і доктора філософії). Крім того, згідно ст.38. Закону України Про освіту органом який «формує вимоги до визнання результатів неформального та інформального навчання» називається Національне агентство кваліфікацій. Ця позиція Університету була доведена до відома Національного агентства із забезпечення якості освіти на його засіданні 26.05.2020 р. і була визнана такою що не може бути підставою для зауважень. Пропонуємо зняти рекомендацію.</p> <p>7. Рекомендація експертів щодо розробки і імплементації Положення про гаранта освітньої (освітньо-наукової) програми є слушною. Це питання обговорювалось в Університеті і розпочата робота над Положенням для всіх освітніх і освітньо-наукових програм. Однак, це питання не просте, тому що Положення про гаранта має врегульовувати не тільки його правовий статус, вимоги до кваліфікації, права, обов'язки та відповідальність, але також чітко визначати підпорядкування гаранта, його підзвітність і адміністративні ресурси, принципові питання щодо його матеріального заохочення тощо. Окремі з цих питань вже врегульовані чинними документами (Положення (а деякі (в частині впливу на оплату праці) виходять за межі компетенції Університету і мають бути врегульовані на рівні Міністерства освіти і науки</p> |
|--|--|--|

| | | |
|--|---|--|
| | | <p>України, Національної агенції з якості освіти, Міністерства фінансів і Кабінету міністрів України, у тому числі у професійному стандарті викладачів ЗВО. Тому рекомендація експертів з цього приводу не може бути прийнята у якості зауважень, які знижують загальну оцінку щодо якості ОНП і підготовки здобувачів доктора філософії в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> <p>Як резюме, маємо констатувати, що враховуючи <u>високу оцінку надану експертами по переважній більшості позицій експертного висновку</u>, безумовну інноваційність по більшості критеріїв, а також <u>відсутність значущих (!) зауважень</u> щодо рівня освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 091 «Біологія» та організації освітньої і наукової діяльності в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вважаємо, що:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ОНП повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), інших нормативних документів, що регламентують освітню і наукову діяльність; 2. Враховуючі сильні сторони програми і відсутність суттєвих зауважень з боку експертів щодо самої Програми і організації освітньої і наукової діяльності в ННЦ «Інститут біології», ОНП заслуговує бути оціненою на рівні А. |
| <p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої</p> | <p>2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. За доказами звіту самооцінюваннями та результатами</p> | <p>ННЦ «Інститут біології і медицини» у своїй діяльності завжди орієнтується на потреби студентів і аспірантів щодо їх майбутнього працевлаштування. Головний акцент у комунікації з роботодавцями робиться на</p> |

| | | |
|------------------------|--|--|
| <p>програми</p> | <p>бесіди із здобувачами встановлено, що цілі ОНП враховують інтереси здобувачів завдяки широкому каталогу вибіркового компонентів ОНП, серед яких є дисципліни, дотичні до наукової тематики всіх аспірантів. Опитування здобувачів щодо ОНП проводилося двічі (у 2019 та 2020 рр.). https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Vesna_Osin_2019.pdf https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Febraio_2020.pdf. Думки зовнішніх стейкхолдерів були отримані у вигляді рецензій та відгуків на ОНП «Біологія» та під час засідань Координаційної Ради з комплексної програми «Біологічні, біомедичні проблеми життєдіяльності людини», до складу якої входять роботодавці. За результатами бесід із роботодавцями та академічною спільнотою розширено спектр компетентностей та ПРН. З метою врахування думок роботодавців щодо освітніх програм, їх потреб, внесення рекомендацій під час розроблення ОП або змін, 30.06.2020, за доказами, наданими менеджментом Університету, було затверджено положення про ради роботодавців у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка https://drive.google.com/drive/folders/1ah27Y6dyAYJvo5Q326nQLTCuWHfzAHVE. Доказів усного опитування та анкетування роботодавців та НПП не отримано, тому ми рекомендуємо посилити роботу із всіма категоріями стейкхолдерів, шляхом їх усного та письмового опитування, додати до анкети опитування здобувачів питання щодо їх пропозицій формулювання цілей та ПРН ОНП, ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та перегляд ОП.</p> | <p>грунтовному живому (!) спілкуванні, яке було, є і завжди буде найбільш інформативним і ефективним. У розділі Звіту Критерій 6, п.3 і п.4. експерти підтверджують, що в Інституті робота з роботодавцями організована на достатньо високому рівні і забезпечує участь роботодавців в освітньому процесі, у обговоренні питань якості освіти в аспірантурі. Це переконливий аргумент, який свідчить про технічний характер зауважень щодо відсутності доказів опитування і анкетування роботодавців, яке легко і швидко виправляється. Додатково зазначимо що якщо участь здобувачів освіти у групах супроводу (комітетах) освітніх програм є частою практикою європейських ЗВО, то участь здобувачів у формуванні освітніх програм (крім опитувань) є рідкісною – конструктором програми може бути людина яка має кваліфікацію хоча б того ж рівня що й програма. Ці зауваження не є принциповими і не повинні впливати на високу оцінку щодо якості ОНП і підготовки здобувачів доктора філософії в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> |
| | <p>4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної</p> | <p>Проект нової Освітньо-наукової програми, який на цей час знаходиться на етапі обговорення (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Proekt_Nuovo_Osvit_Nauk_Program.pdf), ґрунтується на рекомендаціях МОН України щодо стандарту вищої освіти на третьому освітньому рівні, а також на Проекті Стандарту</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | <p>рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.</p> <p>За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти для третього рівня вищої освіти за спеціальністю 091, ПРН ОНП «Біологія» орієнтовані на дескриптори 9-го рівня НРК. Детальний аналіз та співставлення вимог НРК та програмних результатів навчання за ОНП у відомостях самоаналізу свідчать про розуміння менеджментом програми їх важливості для правильного формування та реалізації освітньої програми. Освітні та наукові компоненти програми дозволяють досягти ПРН у повній мірі. Вважаємо за доцільне при перегляді програми орієнтуватися на рекомендації МОН щодо стандарту вищої освіти на третьому освітньому рівні, зменшити кількість ПРН та узагальнити їх.</p> | <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukov_o-metodychna_rada/proekty_standartiv_VO/2020/091-biology-DF-210120.doc. Таким чином, рекомендація експертів по факту була виконана заздалегідь до початку акредитаційної кампанії. Надана рекомендація не є зауваженням, тому не може впливати на високу оцінку ОНП і якості підготовки докторів філософії зі спеціальності «Біологія».</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо Критерію 1:</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>Посилити роботу зі всіма категоріями стейкхолдерів (здобувачі, НПП, роботодавці, академічна спільнота, випускники), шляхом їх усного та письмового опитування. Проводити опитування стейкхолдерів щодо різних аспектів освітнього процесу за вказаною програмою, додати до анкети опитування здобувачів питання щодо їх пропозицій формулювання цілей та ПРН ОНП, ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та перегляд ОП.</p> | <p>Наведені вище відповіді і коментарі на зауваження доводять той факт, що принципові зауваження за Критерієм 1, що можуть негативно вплинути на оцінку ОНП, є відсутніми. Тому вважаємо, що за цим критерієм 1 має бути оцінка А.</p> |
| <p>Критерій 2: Структура та зміст освітньої програми</p> | <p>2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>Аналіз компонентів ОНП за змістом свідчить, що освітня програма містить всі необхідні чотири складові, що відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах. Обсяг дисциплін спеціальності складає 12 кредитів (8 кредитів ЄКТС – обов'язкові компоненти (Біологічні студії, Новітні тренди у біології); 4 кредити ЄКТС – вибіркові</p> | <p>Зауваження щодо включення в ОНП ОК6 і ОК7, які не є освітніми компонентами, а формами атестації здобувачів в цілому приймається, але воно не є принциповим. В новому варіанті ОНП це зауваження обов'язково буде враховано. Рекомендація щодо зменшення обсягів педагогічної практики є дивною і неприйнятною – одним із ключових завдань освітньої компоненти програми є підготовка здобувачів освіти третього рівня вищої освіти до педагогічної діяльності, чого не можна досягти без повноцінної асистентської практики.</p> <p>Рекомендація щодо вилучення комплексного іспиту з</p> |

компоненти з переліку 2); обсяг загальнонаукових дисциплін складає 7 кредитів; обсяг дисциплін, що забезпечують набуття універсальних навичок дослідника - 14 кредитів ЄКТС (10 - асистентська педагогічна практика; 4 – вибіркова дисципліна із переліку 1), що відповідає вимогам Порядку. Обсяг мовних дисциплін – 3 кредити ЄКТС, що менше встановлених Порядком вимог (8 ЄКТС). При врахуванні того факту, що ОК 05 «Новітні тренди у біології» викладаються англійською мовою, обсяг мовних дисциплін складає 6 кредитів. Рекомендуємо збільшити мовну складову програми та ввести додаткові дисципліни, що забезпечують універсальні навички дослідника (наприклад, які стосуються проектної діяльності), при одночасному зменшенні кількості годин на педагогічну практику. Рекомендуємо врахувати побажання здобувачів, представлені на сайті https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Recenzioni_per_Programma_Nuova.pdf ОНП складають логічну систему, що відображена у структурно-логічній схемі програми. Обов'язкові компоненти програми дозволяють досягнути всіх ПРН, про що свідчить аналіз матриці (п.5). Наукова складова програми, у вигляді індивідуального плану наукової роботи, відображена у індивідуальних планах виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії <https://drive.google.com/file/d/1RtJ9tnfAAwOMXPTafp05dLlj71-1Dg4P/view?usp=sharing> ; <https://drive.google.com/drive/folders/1DUB3R8aM5zD09xLihUXxqvfMFT08qZMT?usp=sharing> . Програма в цілому здатна забезпечити якісний науковий результат у формі дисертаційного дослідження. ОНП містить ОК6 і ОК7, які не є освітніми компонентами, а формами атестації здобувачів. Рекомендуємо переглянути необхідність комплексного іспиту зі спеціальності, оскільки він створює додаткове навантаження на здобувачів, а кожний компонент програми має власну форму атестації.

ОНП є дискусійною і не є зауваженням по суті – **ЗВО має повне право на запровадження будь-яких підсумкових контрольних заходів додаткових по відношенню до вимог стандарту.** На цей час це питання обговорюється в рамках Проекту нової версії Освітньо-наукової програми, яка є доступною на сайті (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Proekt_Nuovo_Osvit_Nauk_Program.pdf).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за програмою створюється за рахунок вільного вибору освітніх компонентів з-поміж широкого спектру основних та суміжних дисциплін, завдяки можливості виконувати наукові дослідження згідно з вибраною науковою тематикою за індивідуальним планом роботи; шляхом отримання персонального методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника та інших фахівців; завдяки індивідуальному вибору академічних та інших установ, де можна спільно проводити окремі наукові дослідження на високому науково-методичному рівні на підставі договорів про співпрацю в сфері наукової та освітньої діяльності, завдяки навчанню за програмами академічної мобільності https://drive.google.com/file/d/1F3JoG6BehltVvP4A_EY5-gbplyH7QIZa/view?usp=sharing . Процедура вибору дисциплін здійснюється згідно Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poriadok_vyboru_dyscyplin_03_12_2018.pdf Вибіркова частина програми представлена широким спектром дисциплін, що об'єднані у 2 переліки. Переліки відрізняються за змістом та способом формування. До першого переліку відносяться дисципліни, що сфокусовані на формуванні навичок дослідника та додаткових навичках, до переліку 2 належать вузькоспеціалізовані дисципліни, дотичні до досліджень здобувачів <https://biology.univ.kiev.ua/studentspostgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html> Вибіркові дисципліни складають 12 кредитів (30% від загального

Зауваження щодо відсутності чіткого терміну подачі аспірантами приймається, хоча формат подачі заяв протягом періоду зима-весна-літо від початку календарного року надає час аспірантам для того, щоб: (1) ретельно вивчити особливості змісту робочих програм дисциплін, (2) оцінити свої потреби щодо подальшої власної науково-освітньої траєкторії, а також (3) усвідомити реальні власні можливості вивчати той чи інший предмет на основі тих знань, які має здобувач, а (4) у разі потреби переписати заяву на вільний вибір інших дисциплін.

| | | |
|--|---|--|
| | <p>обсягу ОНП, що є достатнім за кількістю. Здобувачі пишуть заяви на вільний вибір дисциплін протягом першого року навчання, хоча термін подачі заяв чітко не встановлений</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1F3JoG6BehltVvP4A_EY5-gbplyH7QIZa/view?usp=sharing.</p> | |
| | <p>5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.</p> <p>Практична підготовка за ОНП «Біологія» реалізується у вигляді асистентської педагогічної практики і регламентується Положенням про асистентську педагогічну практику аспірантів ННЦ «Інститут біології та медицини» https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Polozhennya_pro_acuententcku_praktyku.pdf і передбачає 102 години аудиторних занять (300 кредитів ЄКЕС) https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/o_Asistentskaya_Praktika.pdf Основними документами про проходження практики є звіт https://drive.google.com/file/d/1w8md4MaNdKla8QL48aSMxvVRB-RYtxau/view?usp=sharing та журнал асистентської практики https://drive.google.com/file/d/1MvbEiOKR7s9LYSxRoLAN4VYvGxLoyMds/view?usp=sharing За результатами бесід з НПП та здобувачами спостерігається високий рівень задоволеності результатами асистентської практики. На думку експертної групи загальне педагогічне навантаження на цей освітній компонент (10 кредитів ЄКТС, 300 год) є надмірне.</p> | <p>Згідно Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/POLOZHENNYA_Pedagogical_practice_2020.pdf) обсяг асистентської педагогічної практики аспірантів/ад'юнктів передбачений змістом відповідної ОНП підготовки докторів філософії і складає 10 кредитів ЄКТС (з яких: 3 кредити ЄКТС - тренінг «Сучасні освітні технології у вищій школі», 3 кредити ЄКТС - проведення різних видів навчальних занять; 4 кредити ЄКТС - проведення методичної, організаційно-педагогічної та виховної роботи). Саме такий обсяг був визначений в результаті тривалого обговорення на рівні Університету і рекомендований Науково-методичною радою. Таке рішення ґрунтувалось на високих університетських стандартах і багатолітньому досвіді підготовки аспірантів. Згідно робочої програми протягом асистентської практики передбачається значний обсяг самостійної теоретичної і науково-методичної підготовки аспірантів. Багатолітній досвід свідчить про оптимальність саме такого розподілу кредитів для педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня. Вважаємо зауваження щодо надмірного навантаження на цей освітній компонент необґрунтованим і втручанням у академічну автономію ЗВО.</p> |
| | <p>8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для</p> | <p>Рекомендація щодо збільшення аудиторного навантаження дисциплін до з 15% до 25% не є зауваженням! Рекомендація буде прийнята до обговорення, але посилання на «Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно</p> |

| | | |
|---|--|--|
| | <p>досягнення цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>Згідно Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (с.39) обсяг часу, що відведений для самостійної роботи за освітньо-науковим ступенем доктора філософії становить від 75 до 85% http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf . Згідно аналізу, виконаного у відомостях самооцінювання обсяг аудиторної роботи становить 15%, а самостійної роботи – 85%. Рекомендуємо збільшити аудиторне навантаження дисциплін відповідно до Методичних рекомендацій для експертів Національного агенства щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітніх програм (додаток Рекомендації для експертів Національного агенства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти, с.11), де вказано, що аудиторне навантаження дисциплін, які пропонуються на третьому рівні вищої освіти, повинно бути не меншим, ніж ¼ від загального освітнього навантаження, визначеного для цієї дисципліни. Вказані зміни не будуть суперечити Положенню Університету.</p> | <p>акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти» не є коректним – ці рекомендації не є нормативним документом, Агентство їх видало для своїх експертів із консультативною метою, але жодної сили вони не мають (і експерт не може виправдати своє рішення посиланням на ці рекомендації). Університет, користуючись своєю автономією, самостійно визначає обсяги навчальних занять (поняття «аудиторне навантаження відсутнє у чинних нормативних документах), керуючись базовими принципами освітніх стандартів попередніх рівнів освіти і багатолітнім досвідом успішної підготовки аспірантів. Університет, користуючись своєю автономією щодо самостійного визначення розподілу годин і змістовної частини освітніх компонент (роблячи акцент в першу чергу на самостійну роботу аспірантів з освітнього і наукового напрямку та контроль її успішності), прийняв рішення що частка навчальних занять за цим рівнем має складати (в залежності від складності дисципліни) від 15% до 25%. Конкретні рішення приймаються розробниками програми по кожній дисципліні окремо. Жодних підстав для їх перегляду за час реалізації цієї ОНП не виникало.</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо Критерію 2:</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>Рекомендуємо врахувати побажання здобувачів, представлені на сайті і збільшити мовну складову програми, урізноманітнити перелік обов'язкових компонентів складової універсальних навичок дослідника за рахунок зменшення кількості годин на педагогічну практику. Рекомендуємо збільшити кількість годин аудиторного навантаження дисциплін до 25% від загального освітнього навантаження для дисципліни та переглянути необхідність комплексного іспиту зі спеціальності, оскільки він створює додаткове навантаження на здобувачів, а кожний компонент програми має власну форму атестації.</p> | <p>Наведені вище відповіді і коментарі на зауваження доводять той факт, що принципові зауваження за Критерієм 2, які можуть негативно вплинути на оцінку ОНП, є відсутніми. Рекомендації, що надані експертами, не є зауваженнями. Тому вважаємо, що за цим критерієм 2 має бути оцінка А.</p> |

| | | |
|---|--|---|
| <p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> | <p>4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у процесі навчання за вказаною програмою не застосовується. Менеджмент Університету очікує на затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.</p> | <p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо неврегульована. В Україні на цей час відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.</p> <p>Аргументи:</p> <p>а) Згідно Закону України Про освіту (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».</p> <p>б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти;</p> <p>в) відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де факто підтверджується наявною практикою дій ЦОВВ. Наприклад, МОН України, (без врахування точки зору ЗВО як державної так і приватної форми власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії.</p> <p>г) згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій.</p> <p>Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально</p> |
|---|--|---|

| | | |
|--|---|--|
| | | <p>дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня визнало (у відповіді С.М.Квіта) що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми (див відеозапис).</p> <p>Тому маємо констатувати, що висловлені рекомендації експертів з цього приводу не можуть прийматись у якості зауважень, які знижують загальну оцінку якості ОНП і підготовки здобувачів доктора філософії в ННЦ «Інститут біології і медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо Критерію 3</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3. Рекомендуємо ЗВО розробити окремий документ, у якому чітко регламентуються процедури враховування результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти та під час академічної мобільності та положення про врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.</p> | <p>Наявність тільки одного зауваження і наведена вище відповідь на нього доводять той факт, що принципові зауваження за Критерієм 3 відсутні. Корисні рекомендації, що надані експертами, не є зауваженнями. Окрім того визнання результатів програм академічної мобільності в Університеті чітко визначається «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність» http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk (розділ «Визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті»), у зв'язку з чим відповідна рекомендація автоматично втрачає свою актуальність. Враховуючи вище наведене, вважаємо, що за цим критерієм 3 має бути також оцінка А.</p> |
| <p>Критерій 4.</p> | <p>1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній</p> | <p>Рекомендація щодо розширення питань у анкетуванні аспірантів про їх задоволеність методами навчання</p> |

| | | |
|--|---|---|
| <p>Навчання і викладання за освітньою програмою</p> | <p>програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.</p> <p>Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, мають індивідуальний характер у відповідності до наукової тематики досліджень здобувачів. У ході зустрічей з НПП встановлено, що під час викладання дисциплін застосовується проблемно-орієнтоване навчання, спрямоване на набуття здобувачами загальних та фахових компетентностей, на оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною і іноземною мовами . Зміст, форми і методи навчання викладені у робочих програмах дисциплін</p> <p>https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochiprohramy.html.</p> <p>Результати моніторингу рівня задоволеності аспірантів навчанням за ОНП представлені на сайті https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Vesna_Osin_2019.pdf .</p> <p>Рекомендуємо долучити до анкетування здобувачів питання щодо задоволеності методами навчання. Всі робочі програми затверджуються на засіданнях науково-методичної комісії Інституту https://biology.univ.kiev.ua/aboutibmknu/naukovo-metodychna-komisiia/napriamy-diyalnosti.html . У таблиці з методи навчання наведені не цілком коректно, замість них вказано види занять. У бесідах з стейкхолдерами встановлено, що НПП надається можливість творчо наповнювати і змінювати зміст дисциплін і програм, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, самостійно обирати форму вивчення окремих тем. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм: права вільно обирати форму навчання і теми дисертаційних робіт; права на академічну мобільність (у т.ч. міжнародну) і вибір потрібних компонентів освітньої програми; право брати участь в удосконаленні ОНП і формуванні індивідуального</p> | <p>прийнята до уваги і буде реалізована найближчим часом при черговому анкетуванні. Корисна рекомендація не розглядається як зауваження!</p> <p>Погоджуємось, що у таблиці з наведені стандартні види занять, а не методи навчання. Однак зрозуміло, що стандартні види занять передбачають використання стандартних методів навчання. Таким чином зауваження приймається, але воно не має безпосереднього відношення до якості ОНП і високого рівня підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.</p> |
|--|---|---|

| | | |
|--|---|---|
| | <p>навчального плану.</p> <p>5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Високий рівень активності менеджменту програми та НПП щодо залучення здобувачів до міжнародної наукової спільноти. За ОНП навчаються 2 іноземні здобувачі. Аспіранти залучаються до участі у міжнародних конференціях https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Conferences_di_NNC_IBM.xlsx , приймають участь у міжнародних наукових проектах, таких як CRDF, та Mevlana https://drive.google.com/file/d/19PQdDmTADoQLDv12wE3mXP5LVdCSArTp/view?usp=sharing, приймають участь у програмах академічної мобільності https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Mobilnost_Aspirantiv_NNCIBM_2016-2019.pdf</p> | <p>Нажаль у Звіті експерти не навели дані про запрошених іноземних лекторів, які читали лекції для студентів і аспірантів з проблем сучасної біології. За вимогою експертів така інформація була надана - https://drive.google.com/drive/folders/1ah27Y6dyAYJvo5Q326nQLTCuWHf3AHVE Особливо ми акцентувати увагу на 6-х лекціях Лауреатів Нобелівської премії, що відбулися в Університеті за останні роки https://drive.google.com/file/d/1OjjTgApBDLJrA2FYU1hIt-AI8vO7dXA/view?usp=sharing, серед яких дві лекції з біологічного і біомедичного напрямку. Після кожної лекції здобувачі мали можливість прямого спілкування з цими видатними вченими. Ці факти свідчать про самий високий рівень роботи в Університеті щодо залучення здобувачів до міжнародної спільноти.</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо Критерію 4</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Недостатній зв'язок із внутрішніми стейхолдерами. Додати при опитуванні здобувачів питання щодо задоволеності методами навчання. Проводити опитування НПП щодо принципів академічної свободи. Рекомендовано створити силабуси, оскільки вони чітко орієнтовані на здобувача, відповідають вимогам студентоцентричності, не містять надлишкової інформації, зрозумілою здобувачам мовою описують вимоги до них та політику курсу, методи навчання та детальну оцінку кожного виду виконаної роботи.</p> | <p>Зауваження щодо недостатнього зв'язку із внутрішніми стейхолдерами є абсолютно незрозумілим, яке протирічить експертним висновкам, зроблених у розділах Критерій 4, п.4., Критерій 6, п.5, Критерій 7, п.4, Критерій 8, п.2. і п.7. . У зв'язку з чим зауваження принципово не може бути сприйнятим. Незрозумілою є також рекомендація щодо проведення опитування науково-педагогічних працівників стосовно принципів академічної свободи. Академічна свобода у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка є одним з фундаментальних принципів діяльності університету, який реалізується за замовченням. Цей принцип закладено у Статуті та основних нормативних документах Університету, що регулюють освітню і наукову діяльність. У питанні щодо до створення силабусів університет займає чітку позицію. По-перше, «силабус» і «робоча програма» є семантично рівнозначними! По-друге,</p> |

| | | |
|---|--|---|
| | | <p>рішенням Вченої ради від 30 червня 2017 року у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка були запроваджені у освітній процес ряд нових форм документів (опис освітньої програми, форма робочої навчальної програми дисципліни, форма представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників тощо) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf. Запроваджена нова форма робочої програми навчальної дисципліни (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf) <u>містить всі інформаційні блоки, властиві силабусам</u> (вона розроблялася із врахуванням типових форм силабусів європейських університетів) крім назви. Реалізація рекомендації спричинить нічим не виправдану додаткову бюрократизацію роботи викладачів.</p> <p>Наведені вище відповіді доводять той факт, що принципові зауваження за Критерієм 3, що можуть негативно вплинути на оцінку якості ОНП, є відсутніми. Тому вважаємо, що за цим критерієм має бути оцінка А.</p> |
| <p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> | <p>2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 091 Біологія не затверджений. Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації доктора філософії. Аспіранти складають комплексний підсумковий іспит зі спеціальності, який проводить екзаменаційна комісія, що на думку експертної групи створює додаткове навантаження на здобувачів, оскільки за кожним освітнім компонентом, згідно ОНП, проводиться своя форма атестації.</p> | <p>Рекомендація щодо недоречності комплексного іспиту з ОНП є дискусійною і не є принциповим зауваженням по суті. – ЗВО має повне право на запровадження будь-яких підсумкових контрольних заходів додаткових по відношенню до вимог стандарту. На цей час це питання обговорюється в рамках Проекту нової ОНП, https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Proekt_Nuovo_Osvit_Nauk_Program.pdf.</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> | <p>Наведена вище відповідь свідчить про відсутність принципових зауважень за</p> |

| | | |
|---|---|---|
| Критерію 5: | Рекомендовано переглянути необхідність проведення комплексного іспиту зі спеціальності. | Критерієм 5, що можуть негативно вплинути на оцінку ОНП. Тому вважаємо, що за цим критерієм має бути оцінка А. |
| | | |
| Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми | <p>5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.</p> <p>У ЗВО створено положення «Про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf) який вміщує в себе інформацію стосовно реагування на недоліки, а саме частина II. «Перелік процедур», які виявлені в ОНП та поширюють позитивні практики в ОНП. Але при перегляді даного положення, експертами виявлено, що положення потребує доповнення та чіткого опису процедур забезпечення якості освіти.</p> | <p>Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка містить всі необхідні правила і алгоритми щодо якісної підготовки фахівців.</p> <p>Експертна група не зовсім адекватно сформувала своє уявлення щодо «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу». Київський національний університет імені Тараса Шевченка почав реформувати свою систему забезпечення якості освіти на основі Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ще у редакції 2005 року) одним із перших в Україні (2011 рік: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_osv.doc). Надалі були розроблені новаторське для України Положення про організацію освітнього процесу із окремими розділами про затвердження освітніх програм і про систему забезпечення якості (2018 рік: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) і Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (2019 рік: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf). Документ 2019 року, з яким ознайомилася ЕГ, містить всю необхідну інформацію щодо структури системи забезпечення якості освіти в Університеті, розподілу відповідальності та прав, базових принципів тощо. Наведений у тому документі перелік процедур окреслював коло питань регуляторні норми щодо яких потребують перенесення (з певною уніфікацією формату викладу) із інших (чинних) документів до даного положення, з перетворенням його таким чином на кодекс забезпечення якості. Ця</p> |

| | | |
|--|--|---|
| | | <p>робота триває, Вчена рада Університету своїм рішенням від 03.06.2020 року схвалила включення 130 процедур до нової редакції цього Положення, яке буде опубліковане одночасно із скасуванням дії норм відповідних раніше чинних документів. Таким чином твердження про «прогалини» у системі забезпечення якості університету не відповідає дійсності. Стверджуємо що в Україні мало знайдеться ЗВО у яких питання внутрішнього забезпечення якості врегульовані на такому ж рівні. Інноваційність діяльності Університету за цим критерієм ніким не може бути поставлена під сумнів</p> |
| <p>Загальний аналіз щодо Критерію 8</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Рекомендації: Посилити зворотній зв'язок із стейкхолдерами, в тому числі з випускниками, НПП та роботодавцями, академічною спільнотою у вигляді їх регулярного опитування в усній формі, шляхом письмового чи online анкетування. Доповнити положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка чіткими описами процедур забезпечення якості освіти.</p> | <p>Зауваження щодо низької активності у роботі з різними категоріями стейкхолдерів вважаємо не достатньо обґрунтованим. Експерти були проінформовані, що тільки на рівні ННЦ «Інститут біології і медицини» укладено близько 70 договорів про співпрацю в освітній і науковій діяльності, серед яких договори з різними установами Національної академії наук України, окремі представники яких викладають загальні і вузькофахові дисципліни. Наявні договори також свідчать про нашу активну співпрацю з державними і приватними підприємствами, де по закінченню свого навчання працюють за фахом наші випускники. Роботодавці беруть участь у обговоренні питань щодо якості підготовки аспірантів, про що також наведено у звіті експертів. У розділі Звіту Критерій 6, п.3 і п.4. експерти підтверджують, що в Інституті робота з роботодавцями організована на достатньо високому рівні. Це принципово важливий аргумент, що підтверджує ефективну взаємодію з роботодавцями. Можна погодитись з тим, що випускники аспірантури, які працюють поза межами університету, не часто беруть активну участь у обговоренні питань підготовки аспірантів, що обумовлено різними причинами. Однак випускники аспірантури, які працюють в університеті, безумовно (за замовченням) є активними учасниками освітнього процесу і обов'язково беруть участь у обговоренні програм підготовки фахівців на всіх рівнях</p> |

| | | |
|--|--|--|
| | | <p>вищої освіти. Найбільш активними у цій роботі є випускники-члени Ради молодих учених, на що також звертають свою увагу експерти. Рекомендації щодо проведення опитування і анкетування роботодавців прийняті до опрацювання і будуть реалізовані найближчим часом. Однак незначні недоліки у роботі з випускниками і роботодавцями ніяким чином не впливають на високо якісну підготовку здобувачів докторів філософії.</p> <p>Відповідь на другу частину зауваження надана у відповіді на зауваження по підкритерію 8.5.</p> <p>Наведені вище відповіді <u>свідчать про відсутність</u> <u>принципових зауважень</u> за Критерієм 8, що можуть негативно вплинути на оцінку ОНП. Тому вважаємо, що за цим критерієм має бути оцінка А</p> |
| | | |

| | | |
|--|---|---|
| <p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 9</p> | <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>Складно знайти інформацію про тих здобувачів, що вже навчаються за цією ОНП – хто науковий керівник, яка тема роботи, які публікації тощо. Так, на веб-сайтах окремих кафедр (біології рослин, вірусології – див. п. 9.3) є така інформація, на сайтах інших – є рубрика для аспірантів, але не має конкретної інформації про тих, що зараз навчаються за ОНП (https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-biofizyky-ta-medychnoiinformatyky/studenty-ta-aspiranty.html), в інших випадках інформації про аспірантів не вдалося виявити, хоча за цією спеціалізацією аспіранти є (https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedrabiokhemistry/pro-kafedru.html). Рекомендовано уніфікувати представлення інформації про здобувачів, що вже навчаються (або на сторінці ОНП, або на сторінках кафедр, як вже є в окремих випадках) – з наведенням інформації про тему роботи, керівника, публікацій тощо.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</p> <p>ЗВО повно інформує усі зацікавлені особи про ОНП, яка акредитується. Однак, зі звіту з само оцінювання було складно отримати інформацію (чи посилання на інформацію) про здобувачів, що вже навчаються. Пошук на сайті ННЦ виявив, що така інформація фрагментарно присутня. На думку експертів, наявність такої інформації про всіх здобувачів полегшує розуміння усіма стейкхолдерами – потенційними здобувачами і працедавцями насамперед – які типи дослідження виконуються, які є здобутки. Це несуттєвий недолік, оскільки його легко усунути, додавши інформацію на веб-сайт.</p> | <p>Зауваження щодо представлення здобувачів освіти на офіційному сайті ННЦ «Інститут біології та медицини» може розглядатися лише як особиста думка, навіть не як рекомендація (яка б порушувала і академічну і творчу свободу модераторів сайту). З огляду на те, яку кількість здобувачів освіти має Інститут на сьогоднішній день за всіма ОП, представлення інформації про них (вони також мають теми наукової роботи, наукових керівників, публікації, участь в конференціях) є абсолютно нереальною. Представлення ж інформації <u>лише</u> про здобувачів освіти третього рівня ВО стало б порушенням принципу рівного права. Проте модератори сайту шукають шляхи вирішення завдань такого характеру. Додатково зауважимо, сайт створено лише 2 роки тому, і він знаходиться в процесі свого становлення.</p> |
| | | |

